

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

30. De potestate Legati in restituendo spurijs legitimis natalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

733

Vigesimo primo queritur, An possit Legatus unire Ecclesiam vnius dicæcæs ecclesiæ alterius dicæcæs? Potest, si sub iusta & debita causa, dummodo episcopo ecclesiæ vnius sua iura non adiumentur, ut dixi quæst. superiori Gamb. lib. prefato. num. 106.

Vigesimo secundo queritur, An possit Legatus unire beneficia Regularia? Potest, si electiua non sunt. *Beneficiis in Clem. 1. §. Ad hoc. De statu Monach.*

Vigesimo tertio queritur, An possit Legatus dissoluere vnuiones ecclesiæ? Potest ex causa iusta, & debita; sicut potest vnu v. g. Si vnu incipit esse ecclesiæ damnoſa. *Abb. in cap. 1. N e f e d e r a c a n . Petrus Peru. Tract. de Vocationibus cap. 1.*

Vigesimo quarto queritur, An possit Legatus ecclesiæ, sua Beneficia diuidere? hoc est, ex uno Beneficio facere duo, & ex vna ecclesiæ facere plures? Potest, quia id iuriis, & potestatis haber Episcopus. *cap. Ad audientiam. De ecclesiæ adiutoriis.*

Vigesimo quinto queritur, An Legatus erigere queat nouas ecclesiæ Dignitates, Personatus, & Beneficia? Potest quia hoc potest episcopus. *ut de reſcriptu in sexto cap. penultim. Et vñ. Abb. in cap. Quoniam de Vita, & Honestâ. Cleri. exstat Conſilium t. Calder. de Offic. legat. vbi probat poſſe Legarum in Provincia sibi demandata vnam ecclesiæ erigere in Conuentualium, etiam si alteri Monasterio extra suam Provinciam poſto subiecta sit, quia legatus est exemplorum Ordinariorum: & Abb. in cap. penult. de ecclesiæ adiutoriis, dicit, poſſe ſeculariem ecclesiæ, ex iusta, & debita cauſa conuerſi in Regulariæ: nequid tamen Legatus erigere ecclesiæ Cathedrales, quia hoc est Papa reſeruatum.*

Item non potest legatus, aut episcopus erigere nouas ecclesiæ sine dote competenti: *cap. 1. de censi. Et c. Ad audienciam. de ecclesiæ adiutoriis. cap. 1. de confeſ. difi. 1.* Inſuper non potest erigere nouas dignitates, que non ſint ex antiquis, hoc est: Potest quidem erigere nouum Archidiaconatum, vel Archipresbyteratum, led non dignitatem ita nouam, ve nouum nomen, officium, & potestate habeat: hoc enim ſolius est Papa, ut colligatur ex cap. 1. difi. 2.

Vigesimo sexto queritur, An poſſit legatus erigere nouas dignitates in ecclesia Cathedrali, vniendo eis alias ecclesiæ? Potest sine præjudicio Episcopi, & Capituli Gamb. *de offic. lega. titulo de potesta. Legati in erigendo noua Beneficia. num. 11.*

Vigesimo septimo queritur, An poſſit legatus Hospitales domus cauſa communis pietatis extruendas, committere, vel conferre alicui? *Glossa in Clem. Per literas, in verb. Prouidere & in verbo Apostolico. de prab. videbat negare id poſſe legatum, eo quod in Clem. Quia contingit, de Relig. domib. videbat id tanquam proprium episcopi conſtitui. Item quia in literis quibus facultates legatis conceduntur, ſpecialis datur auſtoritas, ut poſſit committere, vel conferre hospitales domus in iuxta formam Clementina, Quia contingit: ergo ſi di iure communi legatus haberet, ſuffratale priuilegium concederetur, ut confit. ex l. C. de Theſaur. libr. 10. Dicendum est cum Gamb. & recte de officio Lega. libr. 5. tit. de potesta. Legati circa hospitalia, id poſſe legatum, quia cum id potestatis episcopus habeat, legato Pontificio denegari non potest, exprimitur vero talis priuilegium inter facultates, que legatus committuntur, propter Glofſam, & alios, qui negare videntur, talem potestatem in re communi legatum habere. Hoc autem quod dicimus, locum habet in hospitalibus domibus episcopi auſtoritate fundatis: cetera enim domus profanae ſunt, quamvis pia, & eas nec episcopus, neque legatus conſert, vel committit adminiftrandas, quia libere ſunt. Clem. Quia contingit, de Relig. domib. nec ab illis exigit episcopus iura Episcopalia Federi. confi. 2. Item neque legatus, nec episcopus potest redditus annos hospitalium domorum conuertere ad alios vſus, quam ad eos, ad quos ſunt depu-tati: putat ſi destinati ſint ad vſus pauperum, vel infirmorum, vel orphanorum. Vnde fit, ut neque Episcopus, ne-*

que legatus poſſint in Titulum Beneficii concedere domos hospitales, quarum redditus ſunt depu-tati ad vſus pauperum: quia ſi conferrent in titulum Beneficii, applicarent talium domorum redditus ad alios vſus, ad quos destinati non ſunt: quod eſſet contradicendum, quod habetur in Clem. Quia contingit, de Relig. domib.

C A P. XXX.

De potestate Legati in restituendo ſpurios legitimi natalibus.

Primo queritur, Quæ & quanta facultas ſoleat legatis concedi pro restituendis ſpuris ad legitimos natales? Solet hi verbis facultas concedi: *Cōcedimus, ut ſuper natalium, etiam ſi ex adulterio, incestu, vel nefario, aut quoquinque illico cotu procreat furiri, defetibus diffundere, ut quæcumque, quoquinque, qualiacunque Beneficia Ecclesiastica, cum cura, & ſine cura ſecularia, & regularia inuenient compatibilitatem, etiam ſi ſaculataria, Canonica, dignitatis, & Præbenda, & ſi in nobili genere procreant furiri, etiam maiores & principales personatus, vel officia, in Cathedralibus, Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiæ, & in illis, in quibus dictorum patientium defec-tum natalium, patres Beneficia obtinuerint: dum tamen illæ immediate non ſuccedant, & quod de natalium defec-tibus huiusmodi nullam in quibusunque litteris, & gratiis ſibi concur-dentu mentionem facere tenentur, indulgere valeat.*

Secundo queritur, An ſpurus qui per legatum restitu-tus est legitimi natalibus, & factus habiliſ ad dignitates, poſſit fieri episcopus. Non potest, ut colligitur ex Hostiensi c. Innotuit, de elect. & Collect. in c. Cum olim, de prab.

Tertio queritur, An hi Legatus cum ſpuriis dispenderet, ut poſſit ad omnes Ordines promoueri, & Beneficium Ecclesiasticum obtinere, poſſit habere Beneficium habens cu-rum animatum. Potest. *Sic Collect. in c. Cum olim, de prab.*

Quarto queritur, An ſi legatus dispensationis Beneficium concedat, ut ſpurus obtinere queat quæuis beneficiū ſimpli, poſſit habere Canoniciatum in ecclesia Cathedrali. *Ioan. Monach. cap. 1. de fil. presby. & Antonius cap. vlt. ead. tit. ſententiæ non poſſe, quam ſententiam ſequi-videtur Rota Dec. 45. in antiquis, testatur, aliquos nega-re Legatum id poſſe, quia in c. Quamus, de praben in sexto. habetur: Quando mandatum est Papæ, ut alicui prouideatur in aliqua ecclesia ciuitatis, vel Diœcesis, non com-prehendi ecclesiæ Cathedralem, eo quod fit vnicæ. In Rota tamen Decis. predicta, & Decis. 408. contrarium est indicatum, quia aliud eſt, eum mandat Papa, ut alicui prouideatur in aliqua ecclesia Ciuitatis, vel Diœcesis: cum enim ecclesia Cathedralis, cum fit vnicæ, illa appellatione ecclesiæ non contineatur: aliud vero eſt, eum mandat, ut alicui prouideatur in aliqua ecclesia Provincia, vel Diœcesis: tunc enim nomine ecclesiæ intelligitur etiam Cathedralis. Cum igitur Legato facultas concedatur, ut ſpurus poſſit fieri habiliſ ad personatus, vel dignitates, eo ipso intelligitur data facultas, ut cum poſſit habiliſ efficiere, ad personatus, & dignitates ecclesiæ Ca-thedralis.*

Sexto queritur, An ſpurus per legatum factus habiliſ ad facios ordines, vel Beneficia, ſine cura, eo ipso conſeat-ur factus habiliſ, ut ei poſſit ecclesia Parochialis com-mendari? *Collect. in cap. vltim. vers. sed quid si dispensatum, de fil. Presbitero. negat poſſe, quia dispensatio ſt. cles. & preſie intelligi debet. cap. Avaritia, de elect. in sexto.*

Septimo queritur, An Legatus, vel Episcopus possit spuriū ad personatus, vel dignitates habilem reddere? Gamb. libro citato, num. 173. senti: possit; sed Gloria & communis Doctorum opinio negat id posse. cap. i. de Fil. Presbyt. in sexto, vbi mandatum est Papae de protidendo Beneficio simplici, nō includitur personatus, vel dignitas. Item in cap. Dudum 2. de elect. & in c. De multa. de prab. Beneficiū curam animalium habentia, & dignitates, ac Personatus equiparantur, vi simul haberi neq; eant duo, vel plura, & cap. i. De Fil. Presbyt. spuriū ad Praelectiones non admittuntur.

Ottavo queritur, An possit Prelatus indulgere spuriū, vel habeat Beneficiū coniunctam animalium curae habitanrum, non actu? Ex Abb. Imola. Paulo. Hostien. si. & aliis in cap. de multa, de prab. colligi videtur id posse, quia iusta, vel statuta, quibus cauetur ne quis simul habeat duo Beneficia cum cura animalium, non comprehendunt habentia curam animalium habiunt tantum, non actu? ergo ius, quo prohibetur ne spuriū habeat Beneficia animalium curae coniuncta, comprehendit solum Beneficiū habens actu curam animalium.

Noño queritur, Au statuto caueatur ne spuriū ad aliquod Beneficiū, etiam simplex, adimit quicat, possit Legatus spuriū habilem facere ad simplex Beneficiū? Anchored. Domini, & aliis in cap. i. de fil. Presbyt. in sexto, negant id possit. Ep. i. opum, quandoconque statutum fuerit Papa auctoritate confirmatum: quia confirmation mutat naturam rei cap. i. & 2. de confirmat. viii, vel in ist. c. 1. & 2. De transact. De Legato nihil dixerunt Gamb. vero lib. prefato. num. 184. affirmat Legatum id posse, quia non videatur esse id illi interdictum in iure: hoc videatur solum habere locum, quando statutum non est Papae auctoritate confirmatum.

Dicimmo queritur, An legatus iure communi possit iusta ex causa spuriū facere habilem ad omnes Ordines factos, & ad Beneficia simplicia? Ioannes in summa tū de Fil. presbyt. §. sed notandum. Hostien. in cap. Ex tue. Ioan. And. & Anton in cap. vlt. de fil. presbyt. Archi. m. e. Lice. Capon. de iust. in sexto, censem id possit Legatum, & Episcopum, quamvis dicant in Curia contrarium feruari.

Vnde decimo queritur, An spuriū Religionem profesus possit auctoritate Legati fieri habilis ad Beneficia curam animalium habentia, quorum sunt capaces, quales sunt Canonicī Regularēs Hostien. in cap. Cum secundum, de prab. teste Gambaro. libr. citato. num. 198. affirmat posse illud fieri. Sed communis opinio oppositum habet: quia quamvis Religiosus spuriū per professionem fieri habili ad sacros Ordines, non tamen ad Beneficia curae animalium coniuncta. Sic Anton. Cardin. & Henric. in cap. vlt. de fil. presbyt.

Duodecimo queritur, An si Legatus, vel Episcopus indulget spuriū, vt promoneatur ad sacerdotium, eo ipso intelligatur factus habilis ad Beneficiū cum cura animalium? Respondeo, cum Antonio, Cardinale & aliis in cap. vlt. de Fil. presbyt. non intelligi factum habili: nam huiusmodi dispensationem, cum spuriū preesse, & stricte interpretari debemus: at vero, vt dicit Gamb. libro iam dicto, eo ipso factus est habilis, vt possit habere Beneficiū simplici vnde viuā.

Dicimotero queritur, An ex litteris Pontificis quibus conceditur Legato, vt dispenseat queat cum spuriis, eo ipso intelligatur concessum, vt eos possit restituere legitimis natalibus? Ratio dubitandi est, quia dispensare cum spuriis, non videatur esse idem, quod eum legitimū reddere, teste Gamb. lib. prefato. nu. 20. & seq. Quidam dixerunt, haec duo esse diversa (dispensare cum spuriis, & illum facere legitimū) Sed in hac parte dicendum est, eo ipso quod Legato conceditur, vt possit cum spuriis dispenseat, etiam esse concessum, vt eos habiles reddat ad ea, que illis Ius commune denegavit. Et hoc est, vt possit eos legitimos reddere.

Dicimoquarto queritur, An Legatus, cui conceditur,

vt possit restituere legitimis natalibus spuriis ex quouis dannato coniugiu procreato, possit quoque legitimis facere spuriis, genitos ex complexu damnato: dubius, vel pluribus causis, v.g. natos ex adulterio, vel incestu, vel natos ex adulterio, vel incestu, & sacrilegio? De hac questione tractant Doctores in cap. Per venerabilem, Qui similitudinem & in L. Gallus. §. & quid si tantum ff. deliber. & glosa, & eadem est quicquid, Au sub simplici n. ix. um competendat, De qua Doctores in c. At scilicet. §. de Adulterio. de Iudeo. & l. 2. ff. de verb. oblig. Qui quid si de his quicquidibus, facultas data legatis in hac parte intelligenda est ample. Si vero huiusmodi facultas v. Legatus, cum spuriis semel dispenset, vt hoc vel illud habeat, debet mentiri, nem facere idem spuriis, si impetreret a Legato aliud quodvis gratia prouilegium, ut dices Ioan. Andreas in c. vlt. de fil. Presbyt. v.g. spurius vnum Beneficiū a Legato impetraret, si velut aliud consejuit, & simul primū possidere, debet mentionem facere de primo, quia non sicut in eo dispensatum, vt duo, vel plura simul habeat. Ad tollendas huiusmodi dubitationes, soler concedit facultas legatis in hac veritate: Concedimus, & largimur, ex pessi. & rata natura, bastardos, spuriis, mancans, incestuosis copulatis, vel disimilatis. & quicunque cuiuscunq; statutus, grades, & praemittentes existunt ex iustitia. & damnata copula procreato seu procreando, existentibus, vel non aliis liberis legitimi, viventibus, vel etiam mortuis eorum parentibus legitimare, & etiam omnia iura, illosque antiquis natalibus, quibus ab initio eis homines legitimū nasciebantur, restituere, & reducere, omnemque genitū & maculam penitus abolire, & restituendo admissis & singulārē, tam communia, quam locorum queruntur, cuncte specialia: & si de sua tantum legitime natu iurarent, successionem etiam ab intestato cognatorum & agnatarum, honores. & dignitates, & ad singulos actus legi ipsius si possint de legitimo matrimonio processat: dummodo legitimatum per vos, & heredes, posteritatem, successores vestris iam dictos facienda, ut primitur, non praudent legitimū filii, & heredibus, quin ipsi in legitimandis per vos, & heredes posteritatem seu successores vestros pradiet, & quicque portionibus suis succedent parentibus, & agnatis, nisi forsan ratione sexus, vel agnatus, ex dispositione legi altius municipalis, vel conjunctiū debent predicti legitimati preferri, si ab initio fuisse legitimū casu ipsam in prærogatiū: præsentem quoque autoritatem concedimus, non obstantibus aliquibus legibus, quibus cauetur, quod naturales, bastardi, spuri, incestuosi, copulati, vel disimilati, vel alii quicunque illatio contum procreanti, vel procreandi, non possint, vel debent legitimari, libris naturabilis legitimū existentibus, vel sine confessi. & voluntate filiorum naturalium, & legitimorum, & specialiter in Authentica. Quibus modis naturales efficiuntur legitimū & quibus modis naturales efficiantur sibi per eorum, & alii similiter, quibus legibus & cuiilibet ipsarum volumus expresso. & ex certa scientia derogari: & etiam non obstantibus predicti aliquibus alia legibus, etiam si tales essent, que debent exprimi: & de eius fieri mentio socialis: quibus obstantibus, vel obflare voluntibus in hoc casu derrogat, ex certa scientia, & deplorinde protestat totaliter derogamus, & derogatum esse volumus per praesentes.

Dicimquinto queritur, An Legatus possit dispensare in gradibus consanguinitatis, vel affinitatis legi tantum Canonica prohibitis? Gofredus, & se Gambaro de offic. Legati libr. 7. num. 375 & seq. sensit id possit Legatum quia in c. Quod dilectio de conf. ang. & affin. habetur legatum dispensasse cum quibusdam in lexico grada, qui tunc erat prohibitus, sicut nunc quartus. Sed communis opinio Doctorum in c. Quod dilectio, citato. & in c. Non debet de conf. ang. & affin. negat id possit legatum. Hac sententia est tenenda; quamvis Gambarus quo dixi in loco, dicat opinionem Gofredi esse veram, quando i. gatus esset in Provincia ita remota, vt facile possem consulere nequerit.

Dicimosexto queritur, An Legatus dispenseat queat, cum iis, qui Simoniacē Ordines, vel Beneficia receperint? Respondeo distinguendo: Si per ignorantiam id factum fuerint,

facit, potest, quia est ius commune, *ca. de Simoniac. & cap. 5.*
Nobis de Simonia.

Decimo septimo queritur, An possit Legatus dispensare cum his, qui nondum habent legitimam etatem? In primis Legatus non dispensat cum eo, qui nondum attigit decimum quartum etatis annum, ut profiteatur Religionem, vel testamentum faciat, quia in tali etate non censerter quis plene compositionis. Secundo Legatus, & Episcopus dispensant cum eo, qui ait vigesimum etatis annum, ut habere queat personatus, & dignitates cura animalium carentes. *cap. 1. de temporibus ordinand. in 6.* Tertio ante Concilium Tridentinum Legatus, & Episcopus dispensare poterant cum eo, qui septuennium excellerat, ut fieri posset Canon eus, hoc enim permittitur, in *cap. ex eo, de ea & quad. ord. ut ibi annotant Doctores.* Quarto nec Legatus, nec Episcopus dispensare queunt ut quis fiat Subdiaconus ante vigesimum secundum annum, aut Diaconus ante vigesimum tertium, vel Presbyter ante vigesimum quintum. *Cone. Trid. sess. 23. c. 12. de Reformat.* Hoc locum habet, ubi fuerit Cone. Trident. vsu receptum. In locis vero, in quibus non est receptum, nec Legatus, nec Episcopus potest dispensare cum minore viginti quinque annis, ut hanc Presbyter, vel cum minore viginti annis, ut fiat Diaconus vel cum eo, qui non attigit decimum octauum etatis annum, ut fiat Subdiaconus. *Clem. Generalem de state. & qualiorum.* Quinto teste *Gambare de off. Lega. lib. 7. num. 44.* Legatus, vel Episcopus dispensare potest cum minore 25 annis, ut habeat dignitatem, & Canonici, vel aliud Beneficium simplex in eadē ecclesia: quod probat ex Rota Dec. 19. in antiquis, & Archidiacono *cap. 1. de Confus. in 6.*

C A P. XXXI.

De potestate Legati in causis iudicibus.

Primo queritur, Que facultates concedi soleant Legatis in causis iudicibus cognoscendi? Solent concedentes, his verbis: *Aetiam matrimoniales, beneficiales, & alias Ecclesiasticas, & spirituales, & profanas causas quilibet, ad Ecclesiasticum forum pertinentes; tam prime, quam appellationem quarumlibet a quibuscumq; iudicibus Ordinarii, Legatis, & Delegatis, etiam per nos, & sedem predictam deputatis, ad nos, & sedem eandem, seu quescumq; alios iudices interposui pro tempore, & durante dicta legatione interponandas, etiam simpliciter, & de plano, & summarie sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta per te, vel alium seu alio, etiam circa unam vel duas diatas, duobusmodi non ultra tres, audiendi, cognoscendi, & tractandi, ac alii, vel alii taliter audiendas, cognoscendas, & sine debito terminandas legandi, illasque, etiam per nos, aut alias auctoritate nostra delegata forent, seu alias coram quocumq; penderent, etiam cum tibi placuerit, ad te aducandi, & alias committendi.* Hac ibi.

Potio qua cause ad forum Ecclesiasticum pertinente; dixi superius *lib. 3. cap. 53.*

Si queretas, Quid significant illa verba (*Simpliciter, & de plano, ac summarie*), Respondeo Ioann. Andt. in *Clem. Sape, de verb. signif. dicens, idem significare, haec omnia verba simul coniuncta (*Simpliciter, & de plano ac summarie*) quod illi (*sine strepitu & figura iudicii*). Quibus verbis tollitur ordo iudicii, qui alias omisimus viat processum, l. *Prolat. C de sententiis. & interrogat omni iudic.**

Ordo vero iudicii constituit in oblatione libelli, contestatione litis, assignatione dilationum, iuramento caluniae, instrumentorum, & rectum productione: *de quibus in cap. Quoniam contra, de Probat.* Secundum igitur Ioannem Andream in illa *Clemen. Sape, auferetur per praedicta verba omnis ordo iudicii, præterquam is, qui fuerit expressus. Bart. in Extravag. Ad reprimendum, ait ex his verbis tolli ordinem iudicii, inducunt iure positivo, videlicet Canonico, Civili, & municipali, non autem inducunt iure divino, vel naturali, cuiusmodi est citatio, qualisque petitio, interrogatio per Iudicem quondocunque facta, ad causam cognoscendam, citatio partis ad sen-*

tientem. Prodest igitur predictum verborum clausula, ut procedi queat non obstantibus feriis hominum gratia inducitis, ut non sit necessaria solemnis oblationis libelli, litis contestatio, ut dilations sicut breviores, frustatione reiciantur, multitudines testium restringantur. De hoc verbo *sine figura iudicii* habemus textum in l. §. *Similique modo. C de Latina liber. tollen.* De illis verbis solitarii veritate inspecta est textus in l. *ff. orig. iur.* Quibus verbis, quis sic iudex more arbitratoris, de quo in c. *Quinti Varii, de iuretr. & l. si societatem. §. Arbitrorum ff. pro se.* Vnde si veritas appareat, nulla omnia sollemnitas iuris positivi viat processum. Item clausula (*de plane*) ollis similiter omnem formam iure positivo inducitam. Insuper clausula, *Nulla iuris solemnitate seruata, tollit easque sunt iuris divini, vel naturalis, ut est citatio, & probatio causa duorum testium auctorita e confirmata.*

Secundo queritur, An possit Legatus causas committere, antequam si Provinciam sibi delegatam ingressus? Potest. *Glossa in cap. Nonit. de offic. Legati, id probat, quia commissio causa cognitionem non requirit.* Si roges, An Iudex, cui Legatus causam committit, possit iurisdictionem exercere, antequam Legatus Provinciam ingredietur? Potest, ut colligi videretur ex *Lobseruare, §. penult. ff. de offic. Procons. & Aegidio Dec. 6. 50. Gambare de offic. Legati, lib. 8. num. 56.*

Tertio queritur, An possit causas committere Canonico in noni 25. annis? Non potest. *Glossa in cap. statutum, de rescript. in sexto. Gamb. de offic. Lega. lib. 8. num. 52.*

Quarto queritur, An possit Legatus causas committere Canonico supernumerario? Potest. *Francus in cap. statutum de rescript. in sexto. Gamb. de offic. Lega. lib. 8. num. 52.*

Quinto queritur, An Delegatus a Legato possit subdelegare, hoc est, possit alium Delegatum constitutere? Dua sunt opiniones, Vna est dicentum non posse, quia id est privilegium delegati a Principe. *Sic Archid. c. 2. de offic. iud. deleg. in sexto. Ioan. And. Domin. & Francus ibidem. Innoc. in cap. cum Berol. de sent. & re iudic. Glossa in cap. Cum causam de appetat.*

Altera sententia est, assertum posse. *Sic Bald. in l. A iudice C. de iud. Alexan. in l. More, & lege sequenti ff. de iurisdictione omn. Iudic. Angelus in l. Cum prior ff. de iud. Abb. in cap. Cum Bertoldus, modo citato: quae sequitur Gambarus de offic. Legati libr. 8. num. 143.* Id probant, quia Legatus instar Principis habet Regiam facultatem, & dignitatem.

C A P. XXXII.

De potestate Legati in statutis contendis.

Ceteri iuriis est, Legatos in Conciliis Provincialibus, & Extra Concilia posse statuta condere. *c. 4. de offic. Legati.*

Primo queritur, An possit Legatus statuta facere, que perpetuo durent, etiam finita Legatione? Potest, ut colligitur ex *cap. 4. de offic. Legat. Innoc. ut aiunt Anton. cap. Ex parte 3. de verb. signif. & cap. 1. de Loca. Innoc. in cap. Cum accepissent de Constitut. Bartol. in l. omnes populi ff. de iugis. & istre: qui habent iurisdictionem ordinariam, possunt statuta condere in perpetuum, & perpetua censerunt, nisi ad tempus ponantur.*

Secundum queritur, Circa quae possint Legati statuta facere? Respondeo circa ea omnia, quae ad iurisdictionem ipsorum spectant, videlicet ad mores compendios, vitia corrugenda. *cap. 4. Quoniam quidam distinet 18.* Hoc enim etiam possunt Episcopi. At vero nec Episcopi, neque Legati possunt quidquam statuere contra ius commune ex rotulo, vel ex parte. *Glossa in cap. ultim. de iis, quae sunt a Prelato sive consensu Capituli, Felinus, & alii Doctores in cap. Quod super his, de Maioritate, & obed. Glossa in Clem. ne Romani, de elect. Posunt tamen præter ius commune statuere. Item contra non parentes iuri prenam addere, ut singuli facilius ius commune seruent. *Doctores in cap. 2. de constit. Innoc. & Hofst. ex cum inhibito, de Clandisti. deffonsat.**

Tertio